

Tematiškai integruoto vadovėlio 1 klasei „Vaivorykštė“

Recenzija

Vadovėlį „Vaivorykštė“ sudaro tematiškai integruoti septyni mokomieji dalykai: gimtoji kalba, matematika, pasaulio pažinimas, dailė ir technologijos, muzika, šokis ir etika. Šių dalykų medžiaga pagal pamokų skaičių išdėliojama į devynias knygas, kurių kiekviena skirta vienam mėnesiui. Vadovėlių komplekto dalis – kompaktiniai audio diskai, skirti muzikos ir šokio pamokoms.

Šis atsiliepimas apie vadovėlį skirtas bendrajai jo idėjai aptarti. Taip pat pridėdamos atskirų vadovėlių sudarančių disciplinų recenzijos.

Vadovėlis novatoriškas ir aktualus daugeliu aspektų. Galima pabrėžti šiuos jo privalumus:

1. Naujas dalykas, kuris skatintų mokytoją rinktis šį vadovėlį, yra tematinė viso mokymosi/ugdymosi turinio integracija. Kiekvienas mėnuo turi bendrą savo temą, kuri siejama periodiškumu (metų laikais), vaikui asmeniškai svarbiais dalykais ir svarbiausiais supančios aplinkos socialiniais įvykiais. Vadovėlis patogus vaikui – lengvas, kadangi vienu metu reikia turėti vieno mėnesio medžiagą, t.y. vieną vadovėlio dalį. Be to, ši viena vadovėlio dalis talpina visų dalykų, kurių mokosi vaikas, medžiagą. Taigi pirmokui reikia turėti tik vieną vadovėlį visam mėnesiui, o ne visus skirtingus savo viršeliais panašius į pratybų sąsiuvinius. Praktika rodo, kad pirmokai sunkiai juos skiria, sugaištama daug pamokos laiko, kol vaikai pasiruošia reikiamą mokymosi priemonę.

Labiausiai tematiškai integruojama gimtoji kalba, pasaulio pažinimas ir etika. Tai – vadovėlio teminė šerdis. Pilnai atsižvelgta į šių dalykų bendrosiose programose siūlomą tematiką. Kiti dalykai, tokie kaip matematika, dailė, muzika, šokis, integruojami dalinai. Pvz., matematikos užduočių turinys derinamas su tema ir taip pat išsaugomas mokymosi nuoseklumas, loginė seka. Dailės, muzikos, šokio užduočių turinys taip pat siejamas su tema, tačiau griežto įsipareigojimo kiekvieną šių dalykų užduotį sieti su tema nėra. Labiau stengiamasi išlaikyti atskirų dalykų mokymosi logiką ir aktyvinti natūralų vaiko norą smalsauti ir mokytis naujo, kurti.

Vadovėlis atitinka šiuolaikinio vaiko pasaulio pažinimo patirtį ir būdus. Gimtosios kalbos dalyje pateikiami tekstukai, kurie skatina vaikus sužinoti jiems rūpimus dalykus ir apie juos kalbėtis, pateikiami apie įdomius gamtos bei socialinius reiškinius, apie vaikų kasdienybę ir su ja susijusius įvairius klausimus, apie praeitį, kiti tekstai skirti vaiko vaizduotės žadinimui (pasakos ir kt.), faktinės informacijos perteikimui ir kt. Anot Ž. Ž. Ruso, vaikas ką nors sužino ne todėl, kad jam kas nors ką nors paaiškina, o dėl to, kad jis pats kai ką supranta ar nori suprasti. Tekstai iliustracijos taip pat atspindi šiuolaikinio vaiko aplinką.

2. Parengti tematiškai idealiai integruotus vadovėlius, laikantis nuoseklumo ir periodiškumo principų, yra labai sudėtinga. Ir šiuo atveju pastebima tematinio netolygumo ar aiškiai tematiškai nesisiejančių dalykų (konkrečios pastabos nurodytos atskirų disciplinų recenzijose). Tais atvejais mokytojai galėtų naudoti papildomą medžiagą, o pastabas ir pasiūlymus atsiųsti vadovėlio autoriams.

Mano patirtis, dirbant 10 metų Vilniaus pradinėse mokyklose ir paskutiniuosius 4 metus užsienyje, yra tokia, kad į pirmąją klasę ateina skaitantys, itin gabūs 6-7 pirmokai. Šiems vaikams mokytojai įprastai skiria mažiau laiko negu mokymosi sunkumų turintiems mokiniams (jiems skiriamos specialistų pagalbos, pvz. logopedo, psichologo, individualios pamokos ir pan.). Mokykloje dirbu su pirmokais. „Vaivorykštės“ vadovėlis ypač sudomino gabiuosius pirmokus, kurie pamėgo vadovėlį, jame esančias užduotis ir padeda mokytojui efektyviai diferencijuoti užduotis bei skatinti, aktyvinti gabių vaikų ugdymąsi.

Tematiškai integruoto vadovėlio 1 klasei „Vaivorykštė“

Recenzija

Taigi, vadovėlis tinkamas naudojimui, jis yra naujo pobūdžio mokymo priemonė.

3. Pateiktas recenzuoti tematiškai integruotas vadovėlis I klasei „Vaivorykštė“ atitinka dokumente MOKYKLŲ APRŪPINIMO BENDROJO LAVINIMO DALYKŲ VADOVĖLIAIS IR MOKYMO PRIEMONĖMIS TVARKOS APRAŠAS 5 punkte nurodytus reikalavimus.

Egidija Urbanavičienė
mokytoja metodininkė,
1 klasių mokytojų koordinatorė mokykloje

Institutrice, coordinatrice de la 1iere niveau
Ecole Europeenne Bruxelles II
Av. Oscar Jespers, 75
1200 Bruxelles
Belgique

www.eeb2.eu
egidija.kisieliute@eeb2.be

mob.: +32487556610

(Pridedamas APRAŠO 5-o punkto formulavimas:

5. Vadovėlis turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

5.1. turi būti skirtas konkrečiam ugdymo turinio koncentrai arba klasei, ugdymo sričiai, integruotam kursui, dalykui arba moduliui;

5.2. turėti skirtą mokytis metodinę sąrangą (medžiagą bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemonės pažangai ir pasiekimams įsivertinti);

5.3. atitikti pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, būti nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu.)

--